

TERENSKI VIKEND NA RADENSKEM POLJU 2020 – FAVNA KAČJIH PASTIRJEV RADENSKEGA POLJA Z OKOLICO

O ideji društvenega terenskega vikenda smo se že pred novim letom pogovarjali s Tino Mikuš iz Krajinskega parka Radensko polje. Ko so se spomladi razmere v zvezi z epidemijo umirile, smo se ponovno slišali in se dogovorili za izvedbo terenskega vikenda v sredini junija, a smo nato njegov termin zaradi visokih vod in potencialno slabe vremenske napovedi prestavili na obdobje od 3. do 5. julija 2020. V prispevku poročava o terenskem vikendu, ki se ga je udeležilo 10 članov društva, en še s tremi družinskimi člani (SLIKA 1). Poleg tega seveda ošvrkneva odonatno favno Krajinskega parka Radensko polje in bližnje okolice, ki smo jo v času vikenda preučevali.

SLIKA 1. Del udeležencev terenskega vikenda na Radenskem polju v Rajkovi novi sobi za druženje na prostem (Foto: N. Krelj).

Radensko polje (SLIKA 2), ki leži jugovzhodno od Grosuplja na okoli 325 m n. v., je s 4 km² eno najmanjših kraških polj pri nas. Obdajajo ga strma gozdnata pobočja, le na severozahodnem obrobju je odprto na Grosupeljsko polje. Sredi polja

se dviguje osamelec Kopanj. Na Radenskem polju so v običajnih razmerah trije ločeni vodotoki, ki se ob višjih vodostajih spomladi in jeseni združijo ter za nekaj tednov poplavijo Radensko polje. Vsi trije poniknejo v tamkajšnje jame. Na severu je potok Dobravka, ki je nadaljevanje Grosupeljščice in Podlomščice, vodotoka Zelenka in Šica pa izvirata na zahodnem robu polja ter ga prečkata proti vzhodu. Stalnih stoječih vod z izjemo mlake »Močilo« v osrednjem delu Radenskega polja takorekoč ni, vendar kot boste izvedeli v nadaljevanju, obstaja možnost za še eno, celo večjo od te mlake. Na območju polja so ekstenzivni mokrotni travniki in poplavne površine s šotnimi mahovi in visokim šašjem (ZRSVN, 2020). Dobršen del območja spada pod območje NATURA 2000 Radensko polje–Viršnica (SI3000171); med kvalifikacijskimi vrstami ni kačjih pastirjev. Območje je tudi del istoimenskega krajinskega parka, katerega upravljavec je Zavod za turizem in promocijo Turizem Grosuplje.

Za Radensko polje je bilo do našega obiska znanih 34 vrst kačjih pastirjev. Pred dvema desetletjema je bila tu opravljena inventarizacija območja, kjer so zabeležili 27 vrst kačjih pastirjev (POBOLJŠAJ in sod., 2000). Kačje pastirje Radenskega polja pa smo julija 2019 v dveh dneh popisovali tudi na bližnjem RTŠB-ju in v krajinskem parku zabeležili 23 vrst kačjih pastirjev (VINKO, 2019).

SLIKA 2. Pogled na Radensko polje z »zastave« (Foto: D. Vinko, 5-VII-2020).

Zdaj pa k našemu terenskemu vikendu, o katerem smo za krajinski park pripravili tudi kratko poročilo (TRATNIK & VINKO, 2020). V petek, 3-VII-2020, popoldne smo se avtorja prispevka, Kaja Vukotić, Peter Kogovšek, Maja Hostnik in Mark Plut v Veliki Račni dobili s Tino Stepišnik, zaposleno v Krajinskem parku Radensko polje. Skupaj smo spili pijačo, se (seveda pred tem) predstavili in malo poklepetali (tudi o različnih metodah našega dela in različnih tipih mrež), nato pa nas je Tina po predaji promocijskega darila (poleg publikacij še majice parka)

predstavila domačinu Rajku Palčarju, pri katerem smo med terenskim vikendom prebivali. Razkazal nam je, kje spimo, nato pa pospremil na večerjo v Gostišče Lunca v Zagradcu, kjer smo imeli organizirane vse obroke, ki nam jih je prijazno financiral krajinski park. Pričakala nas je prava samopostrežna pojedina, česar na terenskih vikendih nismo vajeni. Bili smo edini gostje, saj je bila gostilna zaradi še prisotnih protikoronskih ukrepov za druge goste zaprta in so se tako za nas še posebno potrudili. Ko smo se vrnili v svojo začasno nastanitev, Rajkov dom, se je druženje nadaljevalo, degustirali smo tudi razne domače pijače, ki smo jih udeleženci prinesli s sabo. V kasnejših urah se nam je pridružila še Nika Krelj. Pri večernem druženju se nam je pridružil tudi gostitelj in pohvalil naše domače pridelke ter nam marsikatero druge še sam ponudil. Čeprav je imel Rajko naslednji dan navsezgodaj službo, do nje pa še daljšo vožnjo, je z nami vztrajal do konca, tudi ko smo nekateri že omagali. Ker je Rajko tudi predsednik lokalne krajevnne skupnosti, smo med nočjo (ob poslušanju Severine iz bližnjega lokala, kjer so domačini organizirali krajeveno zabavo) izvedeli tudi marsikatero lokalne zanimivosti in o znamenitostih, seveda pa se je moral Rajko bolje podučiti o društvu, ki ga je gostil, in o kačjih pastirjih. Ste vedeli, da je bil kaplan cerkve na Kopanju tudi prastric Franceta Prešerna in da je naš pesnik tri leta tukaj bival? Kaj pa, da na severnem pobočju Kopanja izvira Marijin studenec, ki naj bi imel po ljudskem prepričanju nadnaravne moči – presahnil naj bi le v času velikih katastrof, kar se je med 2. svetovno vojno tudi zgodilo. Tudi sicer imajo ti kraji bogato zgodovino. Slišali smo marsikaj, tako od Rimljanov kot od turških upadov dalje.

Naslednji dan smo po kratkem spancu večine začeli s samopostrežnim zajtrkom v Lunci, ki je presegal mnoge hotelske. Zaznamovalo pa ga je iskanje čokoladnega rogljička, ki si ga je zaželela Maja, a se je na koncu (ko smo že vse pojedli) izkazalo, da je bil med ponujenimi rogljički le en čokoladni, ki ga je dobil Peter. Čez dan smo se razdelili v dve skupini. Nika, Mark, Peter in Ana smo popisovali kačje pastirje severnega dela Radenskega polja, medtem ko so se Damjan, Kaja in Maja na popis odpravili z južnega dela. Južni ekipi (SLIKA 3) se je za kratek čas pridružil še Ali Šalamun z družino. Skupina, ki je popisovala severni del Radenskega polja, je obdelala večji del Dobravke in njenih še vodnatih rokavov ter oba ribnika. Za manjšega med njima smo kasneje izvedeli, da je bil preurejen v zadnjem času. Tako smo si razložili, zakaj je ta voda v naši podatkovni zbirki (CKFF, 2020) še vpisana kot »mlaka ob cesti«, čeprav se danes vizualno ne razlikuje bistveno od ribnika vzhodno od nje. Druga skupina, ki je bila zadolžena za južni del Radenskega polja, je med tem popisovala tamkajšnje vodotoke, poplavne travnike, kolesnice in luže ter se več časa zadrževala na zaradi vegetacije že rahlo težje pristopni mlaki v osrednjem delu polja (tam še z Alijem) in pa predvsem tisti, 450 m SV od cerkve v Veliki Račni V od Kopanja, ki je po besedah domačinov kot »stalna« voda nastala šele v zadnjih dveh letih (SLIKA 4). Več časa, ko smo bili ob ali v njej, več vrst smo beležili, tako da se je bilo težko odločiti, kdaj gremo dalje. V tej skupini je bila tudi naša razmeroma sveža članica Kaja, ki se nam je na društvenih terenih prvič pridružila, a je zaradi svojega metuljarskega dela z območjem dobro seznanjena in se nam je želela pohvaliti z vodenjem do nekaterih vod, ki jih sami vnaprej nismo

imeli označenih za popis. A se je za skoraj vse te izkazalo, da so bile v času našega terena suhe (Kaja je terene tukaj namreč opravljala predvsem spomladi). Četudi je bilo polje po besedah zaposlene v parku še pred dvema dneva zelo poplavljen, sami tega nismo občutili. Veliko smo po močnem soncu in visokih temperaturah, vlažni in slani od znoja, prehodili od posamezne vode do naslednje, vmes pa imeli dovolj časa za »čvek« in tudi na glas povedane misli na hladno pijačo ob zaključku terena. Tudi zaradi vročine smo z veseljem stopili še malo globlje v vodo, če je bilo to le možno. Začuda pa komarjev skorajda ni bilo, niti v večernih urah. V soboto smo tako popisali večji del Radenskega polja, le eno vnaprej izbrano lokaliteto smo si pustili za naslednji dan, saj je bilo že pozno in so kačji pastirji počasi že prenehali letati, nas pa je suha vročina tudi že izmučila. Pred večerjo smo ob svojem začasnem domovanju »na skrivaj« uspeli še zložiti skladovnico drv v skednju (SLIKA 1) in s tem spraviti svojega gostitelja (ki je s tem načrtom že dolgo odlašal) v res dobro voljo. S svojo energijo, pa tudi s prizadevanji za preučevanje in ohranjanje kačjih pastirjev, smo ga navdušili do te mere, da se je v naše društvo tudi včlanil. Skedenj pa smo zvečer tudi že koristno uporabili in si sobotno druženje organizirali sprva z družabnimi igrami, nato pa s prostim programom.

SLIKA 3. Metuljarka z dvema »norima« odonatologoma. Dolgčas tu ne obstaja
(Foto: K. Vukotić, 4-VII-2020).

SLIKA 4. Na mlaki 450 m SV od cerkve v Veliki Račni smo popisali največ vrst kačjih pastirjev na Radenskem polju – 17
(Foto: D. Vinko, 4-VII-2020).

V nedeljo smo se še pred zajtrkom pod Rajkovim vodstvom povzpeli na bližnji vrh (SLIKA 2), na katerega so domačini postavili slovensko zastavo in klop ljubezni. Z njega se bojda ob jasnem jutru vidi četrt Slovenije, na kar so domačini zelo ponosni. Pri zajtrku in nedeljskem terenu sta se nam pridružila še Maja Bahor in Klemen Koselj, ki je iz Ljubljane kar prikolesaril. Razen na prvi lokaliteti, ki jo je obiskala polovica udeležencev, se ta dan nismo več zadrževali na Radenskem polju, temveč smo se odpravili na nekaj drugih zanimivejših lokalitet v okolici. Večino njih smo popisovali že na lanskem RTŠB-ju (VINKO, 2019) in smo jih želeli ponovno obiskati. Tam smo popisovali vsi udeleženci skupaj in s tem poskrbeli ne samo za medsebojno izmenjavo znanja, temveč še za poglobljeno terensko

druženje. Obenem pa zaradi Klemnove prisotnosti dobili vpogled v način dela v času njegovih študentskih let in ga primerjali z našim sedanjim. Hkrati smo mu morali dokazati (bilo je uspešno), da je možno tudi manjše kačje pastirje določati z daljnogledom, le dovolj blizu jim moraš biti in oni morajo biti razmeroma mirni. Terenski vikend smo v poznih popoldanskih urah zaključili na pivu in pici v Grosupljem. No, en avto se je moral v Lunco še vrniti, da je Klemen prevzel svoje kolo in se z njim odpravil proti Ljubljani.

TABELA 1. Seznam popisanih vod, v času terenskega vikenda Slovenskega odonatološkega društva na Radenskem polju z okolico, s številom popisanih vrst kačjih pastirjev na njih. Ločeno so zapisane vode, ki ležijo izven Krajinskega parka Radensko polje (20–27).

N	NAJBЛИЖИ KRAJ	TOČNA LOKALITETA	KOORDINATE		DATUM (2020)	ŠT. VRST
			DK GK X	Y		
1	Malo Mlačevo	Potok Grosupeljščica v Malem Mlačevem	475023	87979	4-VII	3
2	Malo Mlačevo	Potok Dobrova ob mostu J od ribnikov v Velikem Mlačevem	474903	87486	5-VII	9
3	Zagradec	Potok Dobravka na SV robu Radenskega polja	475808	87224	4-VII	8
4	Zagradec	Mraka »Močilo« v osrednjem delu Radenskega polja 1300 m J od Zagradca	475677	86120	4-VII	4
5	Zagradec	Kolesnica 35 m V od kanala z vodo v osrednjem delu Radenskega polja 1000 m JZ od Zagradca	475614	86489	4-VII	1
6	Velika Račna	Kolesnice 130 m JV od mlake v osrednjem delu Radenskega polja 1300 m J od Zagradca	475799	86058	4-VII	2
7	Zagradec	Ostanek vode v ro kavu 200 m JV od kanala z vodo v osrednjem delu Radenskega polja 1000 m JZ od Zagradca	475643	86300	4-VII	2
8	Zagradec	Kolesnica 750 m S od cerkve v Veliki Račni	476156	85926	4-VII	1
9	Šica	Potok Šica 600 m V od Male Račne	477115	84421	4-VII	2
10	Boštanj	Poplavno jezerce J od Boštanj	475420	87405	4-VII	9
11	Boštanj	Meander potoka Dobravka J od ribnika	475055	87424	4-VII	4
12	Boštanj	Ostanek vode v sicer suhem slepem rokavu potoka Dobravka	475165	87262	4-VII	3
13	Boštanj	Mraka ob cesti S od ribnika pri Boštanju (preurejena v ribnik)	474975	87702	4-VII	7

N	NAJBLIŽJI KRAJ	TOČNA LOKALITETA	KOORDINATE		DATUM (2020)	ŠT. VRST
			DK	GK		
			X	Y		
14	Boštanj	Ribnik 400 m JZ od kmetije Boštanj (ribnik Boštanj)	475035	87626	4-VII	7
15	Mala Račna	Potok Šica V od Male Račne pri mostu	476712	84211	4-VII	2
16	Mala Račna	Kanal 450 m S od potoka Šica V od Male Račne pri mostu	476742	84689	4-VII	1
17	Velika Račna	Potok Zelenka na Lazih, od kolovoza proti gozdu	476778	84906	4-VII	3
18	Velika Račna	Mraka na Radenskem polju, 450 m SV od cerkve v Veliki Račni	476465	85282	4-VII	17
19	Velika Račna	Potok Zelenka SZ od hriba Kopanj	476325	85168	4-VII	3
20	Medvedica	Ribnik 160 m V od domačije Konjevo, Medvedica 9	471169	85689	5-VII	17
21	Medvedica	Potok pod ribnikom 160 m V od domačije Konjevo, Medvedica 9	471115	85771	5-VII	3
22	Udje	Ribnik na potoku Vinščak 650 m od naselja Udje	470399	86902	5-VII	17
23	Udje	Kanal južno od ribnika J ob vasi Udje	469555	86687	5-VII	8
24	Udje	Ribnik J ob vasi Udje	469607	86709	5-VII	10
25	Sela pri Šmarju	Bajer na potoku Bičje, 600 m J od Sela pri Šmarju	471676	90188	5-VII	18
26	Sela pri Šmarju	Potok pod cesto Z od bajerja Bičje	471612	90200	5-VII	3
27	Ponova vas	Potok 650 m SZ od Spodnje Slivnice	472956	88166	5-VII	5

V času terenskega vikenda smo popisali 27 lokalitet, od katerih jih 19 leži v Krajinskem parku Radensko polje (TABELA 1), in na njih zabeležili 36 vrst kačjih pastirjev (TABELA 2). Pri popisu smo bili osredotočeni zgolj na odrasle osebe. Znotraj krajinskega parka smo popisali 29 vrst kačjih pastirjev – kar 7 je novih za to zavarovano območje: zelena pazverca *Chalcolestes viridis*, povodni škratec *Coenagrion scitulum*, prodni paškratec *Erythromma lindenii*, deviški pastir *Aeshna isocles*, popotni porečnik *Gomphus vulgatissimus*, bledi peščenec *Onychogomphus forcipatus* in sredozemski lesketnik *Somatochlora meridionalis*. S tem se je skupno število popisanih vrst kačjih pastirjev na Radenskem polju povzpelo na 41 vrst (TABELA 2), kar predstavlja 57 % celotne favne kačjih pastirjev Slovenije. Med novimi vrstami za Radensko polje sta najzanimivejša prodni paškratec, ki je v tem koncu države raztreseno prisoten (BAHOR, 2017; VINKO in sod., 2018; VINKO, 2019), in od njega na širšem območju še mnogo redkejši povodni škratec. Ta je pri nas pogost predvsem v Slovenski Istri, v preostalih delih Slovenije je prisoten le

mestoma (BEDJANIČ in sod., 2017). Na Radenskem polju smo ga popisali na mlaki 450 m SV od cerkve v Veliki Račni (SLIKA 4), in sicer smo ulovili enega samca in dva koleslja. Prodnega paškratca pa smo na območju parka posamič zabeležili na treh stoječih vodah pri Boštanju.

TABELA 2. Seznam vrst kačjih pastirjev, popisanih na terenskem vikendu SOD na Radenskem polju z okolico, 4-VII in 5-VII-2020, s pripisom statusa po rdečem seznamu in zapisom lokalitet, na katerih je bila vrsta na terenskem vikendu popisana. Ločeno so prikazane najdbe vrst iz literature (POBOLJŠAJ in sod., 2000; VINKO, 2019) in s terenskega vikenda na območju Krajinskega parka Radensko polje. Prvič popisane vrste v krajinskem parku so označene z zvezdico (*).

VRSTA	RS	POBOLJŠAJ in sod. (2000)	VINKO (2019)	KRAJINSKI PARK 2020	LOKALITETE IZ TABELA 1 Z NAJDBAMI NA TERENSKEM VIKENDU V 2020
PASASTI BLEŠČAVEC <i>Calopteryx splendens</i>		x	x	x	1–3, 11, 14, 22, 24–26
MODRI BLEŠČAVEC <i>Calopteryx virgo</i>		x	x	x	1, 2, 9, 10, 14, 15, 19, 20, 22–27
GRMIŠČNA ZVERCA <i>Lestes barbarus</i>	V		x		/
ZELENA PAZVERCA <i>Chalcolestes viridis</i> *				x	3, 25
PRISOJNI ZIMNIK <i>Sympecma fusca</i>		x	x	x	18
MODRI KRESNIČAR <i>Ischnura elegans</i>		x	x	x	2, 13, 18, 20, 22–25
BLEDI KRESNIČAR <i>Ischnura pumilio</i>		x	x		/
BLEŠČEČI ZMOTEC <i>Enallagma cyathigerum</i>			x	x	13, 18, 25
SUHLJATI ŠKRATEC <i>Coenagrion pulchellum</i>	V	x			/
TRAVNIŠKI ŠKRATEC <i>Coenagrion puella</i>		x	x	x	2–4, 10, 12, 13, 16–20, 22– 25, 27
POVODNI ŠKRATEC <i>Coenagrion scitulum</i> *	V			x	18
VELIKI RDEČEOKEC <i>Erythromma najas</i> *		x			22, 25
MALI RDEČEOKEC <i>Erythromma viridulum</i>	V		x	x	18, 20, 25
PRODNI PAŠKRATEC <i>Erythromma lindenii</i> *	V			x	10, 13, 14, 22, 24, 25

VRSTA	RS	POBOLJŠAJ in sod. (2000)	VINKO (2019)	KRAJINSKI PARK 2020	LOKALITETE IZ TABELA 1 Z NAJDBAMI NA TERENSKEM VIKENDU V 2020
RANI PLAMENEC <i>Pyrrosoma nymphula</i>		x			20, 23
SINJI PRESLIČAR <i>Platycnemis pennipes</i>		x	x	x	2, 10, 13–15, 20, 22–26
BLEDA DEVA <i>Aeshna mixta</i>		x	x		/
VIŠNJEVA DEVA <i>Aeshna affinis</i>	V		x		/
RJAVA DEVA <i>Aeshna grandis</i>	V				25
ZELENOMODRA DEVA <i>Aeshna cyanea</i>		x	x		20, 22
DEVIŠKI PASTIR <i>Aeshna isoceles</i> *	V			x	18, 22, 25
VELIKI SPREMLJEVALEC <i>Anax imperator</i>		x	x	x	2–4, 10, 11, 18, 20, 22, 24, 25
MODRORITI SPREMLJEVALEC <i>Anax parthenope</i>			x	x	10
ZGODNJI TRSTNIČAR <i>Brachytron pratense</i>	V	x			/
POPOPNI POREČNIK <i>Gomphus vulgatissimus</i> *	V			x	1
BLEDI PEŠČENEC <i>Onychogomphus forcipatus</i> *				x	2, 9, 11, 20
VELIKI STUDENČAR <i>Cordulegaster heros</i>	V				21
POVIRNI STUDENČAR <i>Cordulegaster bidentata</i>	V				20
MOČVIRSKI LEBDUH <i>Cordulia aenea</i>		x		x	14, 20, 22
SREDOZEMSKI LESKETNIK <i>Somatochlora meridionalis</i>				x	3, 17, 18, 20
PEGASTI LESKETNIK <i>Somatochlora flavomaculata</i> *	V	x	x	x	18–21, 25, 27
LISASTI PLOŠČEC <i>Libellula quadrimaculata</i>		x		x	18, 20, 22, 25
MODRI PLOŠČEC <i>Libellula depressa</i>		x		x	3–8, 10, 18, 22–25, 27
ČRNI PLOŠČEC <i>Libellula fulva</i>	V	x		x	2, 20, 22

VRSTA	RS	POBOLJŠAJ in sod. (2000)	VINKO (2019)	KRAJINSKI PARK 2020	LOKALITETE IZ TABELA 1 Z NAJDBAMI NA TERENSKEM VIKENDU V 2020
PRODNI MODRAČ <i>Orthetrum cancellatum</i>		x		x	7, 13, 14, 20, 22, 24, 27
TEMNI MODRAČ <i>Orthetrum albistylum</i>		x	x	x	2, 3, 10, 11, 13, 14, 18, 20, 22, 24, 25
MALI MODRAČ <i>Orthetrum coerulescens</i>			x		23
SINJI MODRAČ <i>Orthetrum brunneum</i>		x		x	6, 18, 21, 23
KRVAVORDEČI KAMENJAK <i>Sympetrum sanguineum</i>		x	x	x	3, 4, 12, 17, 18, 25
MALINOVORDEČI KAMENJAK <i>Sympetrum fonscolombii</i>		x	x	x	10
SREDOZEMSKI KAMENJAK <i>Sympetrum meridionale</i>	R		x		/
PROGASTI KAMENJAK <i>Sympetrum striolatum</i>		x	x	x	12, 18
NAVADNI KAMENJAK <i>Sympetrum vulgatum</i>		x			/
OPOLDANSKI ŠKRLATEC <i>Crocothemis erythraea</i>		x	x	x	18, 22
Σ VRST	14	27	23	29	

Kot že omenjeno, smo vode izven območja Krajinskega parka obiskali zaradi lanskoletne dobre izkušnje z biotsko pestrostjo teh lokalitet. Od vod, ki smo jih na terenskem vikendu popisali izven krajinskega parka, edino potoka pri Ponovi vasi nismo obiskali na lanskem RTŠB. Medtem ko smo bili drugi še pridni na enem vodotoku na območju parka, je tam tokrat popisovala Petrova jutranja skupina in med drugim zabeležila dvajset samcev pegastega lesketnika *Somatochlora flavomaculata*. Za tem pa smo se vsi skupaj odpravili popisat še štiri ribnike z bližnjimi vodotoki. Ribnik ob Medvedici nam je že lani ostal v spominu kot lokaliteta, kamor bi se splačalo vrniti spomladi in preveriti, ali najdemo tam dristavičnega spreletavca – fotografija ribnika je objavljena v VINKO (2019). Načrtovanega spomladanskega obiska sicer nismo izvedli, tokrat pa smo bili za spreletavca verjetno že nekoliko prepozni. Smo pa tam popisali 17 drugih vrst kačjih pastirjev, na iztoku ribnika pa še dodatni dve (TABELA 2). Skupaj še z lanskoletnimi podatki (VINKO, 2019) je za obe vodi skupaj le z dveh kratkih terenskih obiskov znanih že 24 vrst kačjih pastirjev. Na ribniku na potoku Vinščak (SLIKA 5) smo popisali ravno tako 17 vrst, na ribniku J od vasi Udje pa 10 ter na kanalu ob njem 8 vrst (TABELA 2). Skupaj z lanskimi podatki in še par podatki iz podatkovne baze

(VINKO, 2019; CKFF, 2020) je za ribnik Vinščak, ob katerem je v času našega obiska starejši par s koso kosil breg, znanih že 23 vrst kačjih pastirjev. Na terenskem vikendu smo tu zabeležili tudi večjo populacijo prodnega paškratca *Erythromma lindenii* in popisali po več kot 50 samcev, kolesljev in odlaganj jajc. Če primerjamo tokratne podatke z lanskoletnimi, ugotovimo, da smo na sicer neuglednem ribniku J od vasi Udje skupaj še z bližnjim kanalom popisali 17 vrst. Zadnja lokaliteta, ki smo jo na terenskem vikendu obiskali, pa je bil bajer na južnem robu zadrževalnika Bičje, ki je za nas odonatologe tudi magičen kotiček (SLIKA 6). Območje sta Maja B. in Peter ločeno popisala na lanskem RTŠB (VINKO, 2019). Skupaj z letos popisanimi 18 vrstami smo tako v lani in letos v pičlih treh obiskih ugotovili res veliko vrstno pestrost – skupaj smo zabeležili kar 29 vrst kačjih pastirjev. Poleg vseh treh naših ploščev *Libellula* spp. in rdečeočcev *Erythromma* spp., obeh bleščavcev *Calopteryx* spp., smo tu popisali še rjavo *Aeshna grandis*, višnjevo *A. affinis* in bledo devo *A. mixta*, deviškega pastirja *A. isoteles*, pegastega lesketnika *Somatochlora flavomaculata*, sredozemskega kamenjaka *Sympetrum meridionale*, prisojnega zimmnika *Sympecma fusca* in obvodno zverco *Lestes sponsa*.

SLIKA 5. Na ribniku na potoku Vinščak 650 m od naselja Udje je bilo zabeleženih 23 vrst kačjih pastirjev (Foto: D. Vinko, 5-VII-2020).

SLIKA 6. Na bajerju na potoku Bičje smo v zadnjih dveh letih s tremi obiski popisali že 29 vrst kačjih pastirjev (Foto: D. Vinko, 5-VII-2020).

Četudi smo bili osredotočeni na kačje pastirje, se nam je pogled ustavil še na kakšni drugi živali, največkrat na dvoživkah in metuljih, in zanje v oklepaju podajamo lokacije najdbe iz TABELE 1. Okoli nas so se spreletavali dnevni pavlinčki *Aglais io* (2, 9, 17), veliki spreminjavček *Apatura iris* (2), koprivovi pajčevinarji *Araschnia levana* (2, 9, 16), svetli krhlikarji *Celastrina argiolus* (7, 19), citrončki *Gonepteryx rhamni* (6, 9, 18, 25), admirali *Vanessa atalanta* (17), navadne ivanjske ptičice *Syntomis phegea* (9), beli C *Polygonia c-album* (9) in mali repkar *Satyrrium acaciae* (17). Mark in Klemen sta določila še malega rastlinojedega potapnika *Hydrochara caraboides* (3) in velikega mlakarja *Lymnaea stagnalis*, vodno stenico *Ilyocoris cimicoides* ter paličastega ščipalca *Ranatra linearis* (vse 25). Videli smo še hribske urhe *Bombina variegata* (5, 6, kanal GK 475680, 85963; kolesnica GK 475576, 86526), navadne krastače *Bufo bufo* (9, 14, 22), zelene rege *Hyla arborea*

(4), zelene žabe *Pelophylax* sp. (3, 4, 18), sekulje *Rana temporaria* (22), močvirsko sklednico *Emys orbicularis* (13), pozidno kuščarico *Podarcis muralis* (9), navadnega slepca *Anguis fragilis* (21), belouške *Natrix natrix* (18, kanal GK 475680, 85963), vodomca *Alcedo atthis* (25), belo štokrlo *Ciconia ciconia* (6), zelenonoge tukalice *Gallinula chloropus* (25) in malo podlasico *Mustela nivalis* (9).

Za zaključek bi se v imenu društva zahvalila našemu Rajku za topel dom in zanimive razprave ter Krajinskemu parku Radensko polje za njihovo povabilo in podporo. Zagotovo se sem še vrnemo, sploh ob takem gostoljubju. Zanimivih najdb se zagotovo tudi tako blizu Ljubljane skriva še veliko.

LITERATURA:

- BAHOR, M., 2017. *Favna kačjih pastirjev (Odonata) Mirnske doline in ovrednotenje naravovarstveno pomembnih območij*. Magistrsko delo, Magistrski študij – 2. stopnja, Študij ekologije in biodiverzitete, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani. Ljubljana. ix + 71 str.
- BEDJANIČ, M., A. ŠALAMUN, D. VINKO, M. BAHOR, A. LEŠNIK, A. MIHORIČ & N. ERBIDA, 2017. Drobtinice in ocvirki: Pregled pojavljanja povodnega škrtca *Coenagrion scitulum* v osrednji, južni in vzhodni Sloveniji. *Erjavecija* 32: 69-75.
- POBOLJŠAJ, K., I. LESKOVAR, M. JAKOPIČ, F. REBEUŠEK, R. VEROVNIK, M. KOTARAC, A. ŠALAMUN, A. LEŠNIK, M. HÖNIGSFELD, S. POLAK & V. GROBELNIK, 2000. *Inventarizacija flore in favne na Radenskem polju – poročilo*. Poročilo za Občino Grosuplje (Oddelek za okolje in za prostor), Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju, 12 str.
- TRATNIK, A. & D. VINKO, 2020. *Poročilo enodnevnega popisa kačjih pastirjev (Odonata) Krajinskega parka Radensko polje*. Slovensko odonatološko društvo, Ljubljana, 6 str.
- VINKO, D., 2019. Osrednja Slovenija skriva še marsikateri odonatološki biser – dokaz: RTŠB 2019 – Ivančna Gorica. *Erjavecija* 34: 22-30.
- VINKO, D., A. TRATNIK, M. BAHOR, N. ERBIDA, A. PIRNAT & A. ŠALAMUN, 2018. *Popis kačjih pastirjev (Odonata) na območju naravnega rezervata Ribniki v dolini Drage pri Igu*. Poročilo. Naročnik: Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje, Notranje Gorice. Slovensko odonatološko društvo, Ljubljana, 29 str., 3 pril.
- ZRSVN, 2020. *Naravovarstveni atlas*. Zavod RS za varstvo narave, Ljubljana. [1. 10. 2020]

(D. VINKO & A. TRATNIK)

DELO SKUPINE ZA HERPETOLOGIO IN KAČJE PASTIRJE NA DBT 2020 ALI »VAŽN' DA JE VLAŽN'«

Bil je najin zadnji tabor za leto 2020. Precej noro leto – tako kar se tiče celokupnih razmer kot najinega terenjenja. Skupaj sva do avgusta opravila okoli 200 terenskih dni, največ jih je bilo preživetih v ali ob vodi. Ampak to ni niti najmanj pomenilo, da sva se Dijaškega biološkega tabora (DBT), ki je letos potekal